

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

КРАЇНОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

(шифр і назва)

освітні програми «Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси»

(шифр і назва)

спеціалізація

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова/ за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

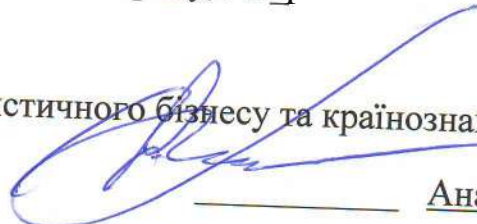
«27» серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: канд. політ. наук, доц. кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Панасенко Ганна Сергіївна

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «26» серпня 2021 року, № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні фінанси»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні фінанси»

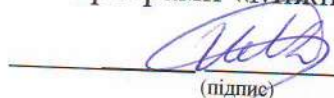
Ірина ШКОДІНА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Ірина ДЕРІД

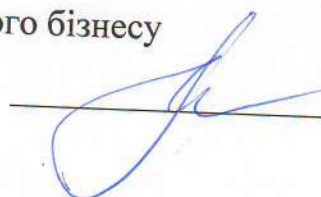
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «26» серпня 2021 року, № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програму дисципліни «Країнознавство» складено відповідно до освітньо-професійних програм

«Міжнародні фінанси»,

«Міжнародний бізнес»

підготовки бакалавра,

за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування розуміння сучасних тенденцій в управлінських, функціонально-галузевих, територіальних структурах та зовнішньоекономічних комплексах країн світу, формування вміння науково узагальнювати та обґрунтовувати фактичний матеріал.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей («Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси»):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей («Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси»):

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-ий	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання (в т. ч.)	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійних програм «Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси» студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

- ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
- ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.
- ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.
- ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції
- ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.
- ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.
- ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.
- ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
- ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
- ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
- ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.
- ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика країн пострадянського простору

Основні етапи формування пострадянського простору. Російська Федерація: трансформаційні процеси в економічній та політичній сфер. Республіка Білорусь та Республіка Молдова – особливості історичного розвитку та переходу до ринку в сучасних умовах. Країни Балтії – історія та розвиток в умовах незалежності. Республіки Закавказзя: трансформація соціально-економічної моделі та політичних систем в умовах незалежного розвитку.

Тема 2. Країни Західної Європи: особливості політичного та соціально-економічного розвитку

Особливості історичного розвитку країн Західної Європи та формування Західної цивілізації.

Географічне положення, природно-кліматичні умови та ресурсний потенціал Німеччини. Основні етапи історії країни. Німеччина у другій половині XIX – першій половині XX ст.: вплив на глобальні процеси світової історії. Особливості соціально-економічного та політичного розвитку Німеччини після Другої Світової війни. Утворення ФРН та НДР у повоєнний період. Об'єднання Німеччини та його наслідки для Європи. ФРН та євроінтеграційні процеси у другій половині XX ст. Державно-політичний устрій країни. Етнонаціональний та конфесійний склад населення Німеччини. Демографічні процеси в країні на початку XX ст.

Географічне положення та ресурсний потенціал країни. Основні віхи історичного розвитку Франції. Особливості соціально-економічного розвитку Франції. Трансформація політичної моделі в країні: від Великої Французької революції до наших днів. Особливості державно-політичного устрою країни. Етнонаціональний та конфесійний склад населення Франції. Демографічні процеси в країні на початку XX ст.

Географічне положення та природно-ресурсний потенціал Великобританії. Основні етапи історії. Формування Британської імперії та особливості її становлення. Регіони Великої Британії та їх економіко-географічна характеристика. Особливості політичної системи та державного устрою країни. Система місцевого самоврядування та її характерні ознаки. Склад населення країни та демографічні зміни у Великій Британії в XX – XXI ст. Міста Великої Британії, їх демографічні та економічні особливості.

Тема 3. Країни Центральної та Південно-Східної Європи

Особливості Східної та Центральної Європи як регіону та його субрегіони. Етапи історії розвитку країн регіону, геополітична специфіка їх сучасного становища у світі після розширення ЄС у 2004 р. Національний склад країн Східної та Центральної Європи. Загальна характеристика економіки країн Східної та Центральної Європи. Економічна криза країн регіону після розпаду СРСР та відмови від адміністративної моделі економіки. Специфіка перехідної моделі економіки у країнах Східної та Центральної Європи. Класифікація країн регіону за рівнем економічного розвитку. Політичний устрій країн Східної та Центральної Європи.

Загальні особливості правових систем країн Східної та Центральної Європи. Романська (Румунія, Македонія, Болгарія), німецька (Чехія, Угорщина), підгрупи континентальної правової сім'ї. Специфіка правової культури країн євразійської правової системи.

Республіки Югославії. Специфіка республіканської форми правління держав у регіоні. Особливості федерації в Боснії і Герцеговині, Сербії і Чорногорії. Демонтаж тоталітарної системи наприкінці 80-х — на початку 90-х років.

Тема 4. Країни Північної Європи: особливості соціально-економічного та політичного розвитку

Основні тенденції розвитку країн Північної Європи. Географічне положення, природно-кліматичних умови та ресурси країн Північної Європи. Основні етапи історії країн Північної Європи. Економіко-господарська характеристика країн Північної Європи та особливості соціально-економічного розвитку наприкінці XX – на початку XXI ст. Етнонаціональний та конфесійний склад населення Північної Європи та демографічні процеси в регіоні на сучасному етапі.

Тема 5. Південна Європа: історія та особливості розвитку на сучасному етапі

Особливості розвитку Південної Європи як регіону та його субрегіони. Етапи історії розвитку країн регіону, геополітична специфіка їх сучасного становища у світі. Національний склад країн Південної Європи. Загальна характеристика економіки країн Південної Європи. Класифікація країн регіону за рівнем економічного розвитку. Особливості державно-політичного устрою країн Південної Європи.

Тема 6. США та Канада: особливості історичного та соціально-економічного розвитку

Історія, населення та сучасне становище США і Канади у світі. Основні етапи історії розвитку США і Канади. Етнонаціональний та релігійний склад населення США і Канади. Фактори геополітичного домінування США як наддержави. Загальна характеристика економіки США (найбільший у світі ВВП, максимальна концентрація капіталу, використання досягнень НТР, політика монетаризму тощо). Постіндустріальна стадія розвитку економіки США і значення сектору послуг. Особливості канадської економіки. Політичний устрій США та його особливості (президентська модель країни, жорсткий розподіл влад, федералізм, двопартійність). Особливості політичної системи Канади як держави в межах Співдружності націй. Становлення правової системи США і Канади. Роль прецедентів і законів як джерел права. Судове тлумачення Конституції США. Федеральне законодавство та законодавство штатів.

Тема 7. Загальна характеристика азійського регіону

Загальні відомості про макрорегіон. Політико-та економіко-географічний огляд Азії. Культурна спадщина. Політична карта Азії. Основні субрегіони, чинники їх виділення. Типологія країн. Політичний устрій. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Центральної Азії.

Тема 8. Країни Східної Азії

Загальні відомості про країни. Різноманітність моделей соціально-економічного розвитку. Культурна спадщина регіону.

Країнознавча характеристика Китаю. Країнознавча характеристика Японії. Загальні відомості про країну. Зовнішні економічні зв'язки держав Східної Азії з іншими державами світу. Інтеграційні угруповання. Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 9. Країни Південно-Східної Азії

Політико- та економіко-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії. Загальні відомості про країни. Розмаїття економічних моделей. Соціальні проблеми. Проблема наркобізнесу. Індустрія туризму. Культурна спадщина. Зовнішні економічні зв'язки держав Південно-Східної Азії з іншими державами світу. Інтеграційні угруповання

Тема 10. Країни Південної Азії

Загальні відомості про країни субрегіону. Зміни на політичній карті субрегіону протягом ХХ століття. Індустрія туризму. Культурна спадщина регіону. Зони нестабільності в регіоні. Політичні суперечки та конфлікти. Зовнішні економічні зв'язки з країнами світу. Інтеграційні угруповання. Країнознавча характеристика Індії. Зони конфліктів. Проблема сепаратизму. Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 11. Країни Західної Азії

Політико- та економіко-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії. Загальні відомості про країни. Місце країн субрегіону в світі. Культурна спадщина.

Загальні відомості про Туреччину. Зони конфліктів та політичної нестабільності. Зовнішні економічні зв'язки держав субрегіону з іншими державами Азії та світу. Регіональні інтеграційні угруповання. Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 12. Загальна характеристика країн Африки

Африка як економіко-географічний і політичний макрорегіон. Загальна політико- та економіко-географічна характеристика країн Африки. Порівняльна політико- та економіко-географічна характеристика країн Західної та Центральної Африки. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Північної Африки. Загальні відомості про країни. Вплив релігії на соціокультурне життя регіону. Північна Африка як один із найрозвинутіших регіонів континенту. Особливості економічного розвитку на сучасному етапі. Країни регіону у міжнародному географічному поділі праці. Невиробнича сфера. Індустрія туризму. Культурна спадщина. Країнознавча характеристика Єгипту. Місце країни на Близькому Сході та в світі. Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною. Інтеграційні угруповання. Країнознавчий огляд Південної Африки. Загальні відомості. Південно-Африканська Республіка. Загальні відомості про країну. Зовнішні економічні та політичні зв'язки держав Південної Африки з іншими державами світу. Зв'язки з Україною.

Тема 13. Країни Латинської Америки

Загальна політико- та економіко-географічна характеристика Латинської Америки. Склад території. Типологія країн. Сучасна політична карта. Історія формування. Цивілізації доколумбової епохи: майя, ацтеки, інки. Населення регіону: розмаїття етнопонаціонального складу; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу. Залежність розвитку економіки країн регіону від іноземних монополій. Основні галузі господарства. Місце в міжнародному географічному поділі праці. Соціальна сфера. Культурна спадщина ЮНЕСКО. Соціальні проблеми регіону. Зони конфліктів та політичної нестабільності. Проблеми боротьби з тероризмом та наркомафією. Розвиток інтеграційних процесів у Латинській Америці. Мексика й країни Центральної Америки. Країни карибського басейну. Ла-Платські та Андські країни

Тема 14. Країни Австралії та Океанії

Географічне положення та адміністративно-територіальний поділ. Особливості історичного розвитку. Демографічна характеристика. Природно-ресурсний потенціал країни. Державний лад країни. Провідні політичні партії. Правове регулювання створення та діяльності суб'єктів господарювання. Основні риси цивільного права. Правове регулювання оподаткування. Митна політика. Основні галузі господарства. Сфера послуг. Зовнішня політика. Членство в міжнародних організаціях.

Океанія. Маршаллові Острови. Географічне положення та адміністративно-територіальний поділ. Особливості історичного розвитку. Демографічна характеристика. Природно-ресурсний потенціал країни. Державний лад країни. Провідні політичні партії. Правове регулювання створення та діяльності суб'єктів господарювання. Основні риси цивільного права. Правове регулювання оподаткування. Митна політика. Основні галузі господарства. Сфера послуг. Зовнішня політика. Членство в міжнародних організаціях.

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Загальна характеристика країн пострадянського простору	8	2	2			4
Тема 2. Країни Західної Європи: особливості політичного та соціально-економічного розвитку	8	2	2			4
Тема 3. Країни Центральної та Південно-Східної Європи	8	2	2			4
Тема 4. Країни Північної Європи: особливості соціально-економічного та політичного розвитку регіону	8	2	2			4
Тема 5. Південна Європа: історія та особливості розвитку на сучасному етапі	8	2	2			4
Тема 6. США та Канада: особливості історичного та соціально-економічного розвитку	8	2	2			4
Тема 7. Загальна характеристика азійського регіону	8	2	2			4
Тема 8. Країни Східної Азії	8	2	2			4
Тема 9. Країни Південно-Східної Азії	8	2	2			4
Тема 10. Країни Південної Азії	8	2	2			4
Тема 11. Країни Західної Азії	8	2	2			4
Тема 12. Загальна характеристика країн Африки	12	4	4			4
Тема 13. Латинська Америка як країнознавчий регіон	12	4	4			4
Тема 14. Країни Австралії та Океанії	8	2	2			4
Усього годин	120	32	32			56

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика країн пострадянського простору	2
2	Країни Західної Європи: особливості політичного та соціально-економічного розвитку	2
3	Країни Центральної та Південно-Східної Європи	2
4	Країни Північної Європи: особливості соціально-економічного та політичного розвитку регіону.	2
5	Південна Європа: історія та особливості розвитку на сучасному етапі.	2
6	США та Канада: особливості історичного та соціально-економічного розвитку.	2
7	Загальна характеристика азіатського регіону	2
8	Країни Східної Азії	2
9	Країни Південно-Східної Азії	2
10	Країни Південної Азії	2
11	Країни Західної Азії	2
12	Загальна характеристика країн Африки	4
13	Латинська Америка як країнознавчий регіон	4
14	Країни Австралії та Океанії	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	<p>Тема 1. Загальна характеристика країн пострадянського простору</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати історію формування пострадянського простору; - характеризувати основні етапи; - визначати проблеми нових держав після здобуття незалежності; - описати географічне положення та геополітичне становище Російської Федерації; природно-ресурсний потенціал Російської Федерації. соціально-економічний розвиток Російської Федерації в пострадянський період; <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - політичні процеси в Білорусії в 1991 – 1994 рр.; - прихід до влади О. Лукашенка; - Конституція 1996 р.; - політична система Білорусії; - економічні процеси в Білорусії в першій половині 1990-х рр.; - спроби економічних реформ; - соціально-економічний розвиток республіки в другій половині 1990-х – на початку XXI ст.; - трансформація політичної системи Молдови в умовах незалежності. Соціально-економічний розвиток Молдови після здобуття незалежності; - етнічнонаціональні проблеми регіону; - особливості соціально-економічного розвитку Латвії, Литви та Естонії після здобуття незалежності, трансформація державно-політичного устрою в країнах Балтії в пострадянський період, етнічнонаціональні процеси 	4

	<p>в Прибалтійських республіках після здобуття незалежності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - політична криза в Грузії на початку 1990-х рр. та повернення до влади Е. Шеварднадзе, соціально-економічний розвиток та політичні процеси в республіці у 1990-х – на початку 2000-х рр. - «Революція троянд» в Грузії у 2003 р.: причини та перебіг подій, реформи М. Саакашвілі та їх наслідки, трансформація політичної системи Грузії в 2004 – 2012 рр.; - політичні процеси у Вірменії після здобуття незалежності, соціально-економічний розвиток країни в 1990-х рр.: економічна криза та спроби її подолання; політична криза в Азербайджані на початку у 1990-х рр. та її подолання, особливості соціально-економічного розвитку Азербайджану в пострадянський період; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань; - підготувати аналітичну доповідь: «Трансформація державно-політичної системи Росії в умовах незалежності». 	
2.	<p>Тема 2. Країни Західної Європи: особливості політичного та соціально-економічного розвитку</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'єднання Німеччини та його наслідки для Європи, ФРН та євроінтеграційні процеси у другій половині ХХ ст.; - демографічні процеси в країні на початку ХХ ст., особливості соціально-економічного розвитку Франції; - трансформація політичної моделі в країні: від Великої Французької революції до наших днів; - особливості державно-політичного устрою П'ятої Республіки, Франція в ЄС; - регіони Великої Британії та їх економіко-географічна характеристика; - система місцевого самоврядування та її особливості; - населення країни та демографічні зміни у Великій Британії в ХХ – ХХІ ст.; - міста Великої Британії, їх демографічні та економічні особливості; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
3.	<p>Тема 3. Країни Центральної та Південно-Східної Європи</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості Східної та Центральної Європи як регіону та його субрегіони; - етапи історії розвитку країн регіону; - економічна криза країн регіону після розпаду СРСР та відмови від адміністративної моделі економіки; - специфіка перехідної моделі економіки у країнах Східної та Центральної Європи; - геополітична специфіка їх сучасного становища у світі після розширення ЄС у 2004 р.; - загальна характеристика економіки країн Східної та Центральної Європи; - класифікація країн регіону за рівнем економічного розвитку; - політичний устрій країн Східної та Центральної Європи; - специфіка правової культури країн євразійської правової системи; - особливості розвитку югославських республік у 1990-х – на початку 	4

	<p>2000-х рр.: розпад Югославії та його наслідки, демонтаж тоталітарної системи наприкінці 80-х — на початку 90-х років;</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
4.	<p>Тема 4. Країни Північної Європи: особливості соціально-економічного та політичного розвитку регіону</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості історичного та соціально-економічного розвитку країн Північної Європи; - економіко-географічна характеристика країн Скандинавського півострова; - трансформація державно-політичного устрою в країнах Північної Європи у XX ст.; - етнонаціональний склад населення та демографічні процеси в країнах Північної Європи наприкінці XX – на початку XXI ст.; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
5.	<p>Тема 5. Південна Європа: історія та особливості розвитку на сучасному етапі.</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - класифікація країн регіону за рівнем економічного розвитку; - особливості державно-політичного устрою країн Південної Європи на прикладі Італії, Іспанії, Португалії та Греції; - країни Піренейського півострова та розширення сфери впливу Західної цивілізації у XVI – XVII ст.; особливості економічного розвитку країн Південної Європи у XV – на початку XXI ст.; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
6.	<p>Тема 6. США та Канада: особливості історичного та соціально-економічного розвитку</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фактори геополітичного домінування США як наддержави; - загальна характеристика економіки США (ВНП, максимальна концентрація капіталу, використання досягнень НТР, політика монетаризму тощо); постіндустріальна стадія розвитку економіки США і значення сектору послуг; особливості канадської економіки; особливості політичної системи Канади як держави в межах Співдружності націй, становлення правової системи США і Канади. 	4
7.	<p>Тема 7. Загальна характеристика азіатського регіону</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати культурно-історичні особливості Азії; - показати відносини України з країнами Азії на сучасному етапі; - проаналізувати дані про кращі здобуткам культур країн Азії та української культури; - описати найвідоміші досягнення країн регіону; - сформулювати гіпотези, теорії відомих учених, що досліджують питання 	4

	розвитку країнознавства у країнах Азії; - зазначити особливості та етапи азійської історії; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	
8.	Тема 8. Країни Східної Азії Підготовка з наступних питань: - охарактеризувати особливості політичної системи Японії; - дати характеристику економічному розвитку Китаю на сучасному етапі; - показати особливості населення та демографічної ситуації в Китаї. Зробити висновки щодо її наслідків. - наведіть особливості північнокорейської ракетно-ядерної програми; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4
9.	Тема 9. Країни Південно-Східної Азії Підготовка з наступних питань: - охарактеризувати особливості здобуття незалежності островними країнами Південно-Східної Азії; - назвати причини краху режиму «нового порядку» в Індонезії; - проаналізувати особливості президентської республіки на Філіппінах; - охарактеризувати «колективну монархію» в Малайзії; - пояснити «загальний добробут» в Сингапурі; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4
10	Тема 10. Країни Південної Азії Підготовка з наступних питань: - охарактеризувати особливості багатонаціонального складу населення Індії й Пакистану; - визначити республіку, котра іменується «найчисленішою демократією світу»; - зазначити причини індійсько-пакистанської конфронтації; - проаналізувати особливості політичної системи Ісламської Республіки Пакистан; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4
11	Тема 11. Країни Західної Азії Підготовка з наступних питань: - охарактеризувати особливості культурно-цивілізаційного розвитку Близькосхідного регіону; - простежити виникнення Палестинської проблеми і її сутність; - проаналізувати особливості політичної й економічної системи «нафтової монархії» Перської затоки; - охарактеризувати особливості державного ладу Ізраїлю; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	4

12	<p>Тема 12. Загальна характеристика країн Африки</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризувати особливості етнічного й конфесійного складу Африки; - вказати особливості процесів деколонізації в регіоні; - дати оцінку транспортній проблемі Африці; - охарактеризуйте європейську колонізацію континенту; - проаналізуйте етнічну розмаїтість населення; - зазначити проблеми етнічних груп, що представлені багатомільйонними націями, великими народностями і дуже малими групами, що і зараз живуть у родоплемінному суспільстві. - довести, що Африка - найменш індустріальний район світу; - охарактеризувати труднощі, які спіткали Алжирську Народну Демократичну Республіку в процесі демократизації й ринкових перетворень; - проаналізувати проблеми Західної Сахари; - проаналізувати особливості господарського розвитку країн Тропічної й Південної Африки; - охарактеризувати особливості державного ладу Південно-Африканської Республіки; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
13	<p>Тема 13. Латинська Америка як країнознавчий регіон</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проаналізувати особливості формування латиноамериканських націй; - зазначте, що стало на заваді створенню Панамериканської зони вільної торгівлі; - охарактеризувати основні етапи формування політичної карти Середньої Америки; - проаналізувати особливості суспільно-політичного розвитку Мексики; - зазначити наслідки мирного урегулювання Центральноамериканського конфлікту; - вказати, на які країни в своїй зовнішній політиці орієнтується Ямайка; - сформулювати міжнародне значення Кубинської революції 1956-1959 рр.; - довести, що Гаїті найменш розвинена країна Західної півкулі; - оцінити діяльність військових режимів в Бразилії в 1964-1985рр.; - охарактеризувати особливості зовнішньої політики Аргентини за часів правління Карлоса Менема; - охарактеризувати унікальність культурно-цивілізаційного розвитку Уругваю; - охарактеризувати особливості відносин малих та великих країн в організації МЕРКОСУР; - охарактеризувати зовнішню політику Уго Чавеса; - з'ясувати наслідки неоліберальних реформ Августо Піночета; - охарактеризувати особливості внутрішньої політики Альберто Фухіморі; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
14	<p>Тема 14 Країни Австралії та Океанії</p> <p>Підготовка з наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризувати соціально-економічний розвиток Австралійського 	4

	Союзу; - охарактеризувати туристичну індустрію регіону; - підготуватися до письмового опитування за темою; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	
Разом		56

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

Проте для покращення підготовки майбутнього спеціаліста, поглиблення запропонованого під час лекцій матеріалу застосовуються такі теми інформаційних повідомлень (виступів/дебатів):

1. Підходи до визначення етимології назв «Америка», «Латинська Америка».
2. Визначення поняття «Схід» та його співвідношення із поняттям «Orient».
3. Проблема розмежування Азії та Океанії. Лінія «Уолеса».
4. Історичні регіони «Монголія», «Маньчжурія» та «Синьцзян». Історико-географічні регіони «Корея» та «Тибет».
5. Визначення поняття «Індокитай» у вузькому та широкому розуміннях.
6. Поняття «Камбоджа» у історичній перспективі.
7. Співвідношення понять «Індостан», «Велика Індія», «Індійський субконтинент».
8. Історичний регіон «Британська Індія (—The British Raj)».
9. Районування Південної Азії за мовною та релігійною ознаками.
10. Історичні регіони Південної Азії: «Бенгалія», «Раджастхан/ Раджпутана», «Пенджаб», «Гуджарат», «Кашмір», «Сінд», «Белуджистан», «Махараштра», «Тамілнад», «Ассам». Поняття «Коров'ячий пояс».
11. Співвідношення поняття «Схід» («аль-шарк») та «Захід» («аль-гарб») у арабській культурі та науці.
12. Регіони «Арабського Магрибу» та «Арабського Машрику».
13. Географічні макрорегіони Африки: «Плоскогір'я» та «Рівнини» та їх субрегіони.
14. Регіони «Сахара», «Сахель», «Африканський ріг».
15. Районування Африки за релігійною та мовною ознаками. Історико-географічний регіон «Судан».
16. Історичні регіони «Абіссінія (Ефіопія)», «Сомалі», «Гана», «Малі», «Конго», «Мономотапа».
17. Регіональні інтеграційні організації КАРІКОМ, МЕРКОСУР і Співдружність андських держав.
18. Історичне минуле країн Латинської Америки.
19. Причини та наслідки створення УНАСУР.
20. Цивілізації ольмеків, ацтеків і майя. Захоплення іспанцями островів Карибського моря.
21. Виникнення держав у Центральній Америці.
22. Анексія США північних мексиканських територій.
23. Панамська криза і політика ««Великого кийка»».
24. Еволюція міжнародно-правового статусу Панамського каналу.

За виконання вказаних форм роботи студент може отримати додаткові бали у випадку пропуску семінарських занять з поважної причини, та у інших випадках, що не

суперечать Положенню про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Міжнародне регіоназнавство» застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні: бесіда, лекція;
 - наочні: ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: завдання, реферати, доповіді тощо.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси, навчальні «екскурсії»;
 - організації і здійснення навчальних дій і операцій: перцептивні, словесні, наочні, аудіовізуальні, практичні;
 - логічні: індуктивні, аналогії;
 - гностичні: проблемно-пошуковий, репродуктивний (ілюстрація, пояснення, практичне тренування);
 - самоврядування навчальними діями: самостійна робота.
3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: творчі, проблемно-пошукові.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні):
 - навчальна робота під керівництвом викладача (семінарські заняття): кейси, самостійні письмові роботи тощо;
 - самостійна робота здобувачів поза контролем викладача - самостійна робота вдома/на семінарських заняттях, котра сприяє виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

8. Методи контролю

Основними методами контролю є поточний та підсумковий контроль засвоєння матеріалу, який здійснюються на протязі семестру та під час заліку. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання підсумкової роботи.

Засвоєння теми контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей та виконанням індивідуальної семестрової роботи.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- усне опитування;
- письмовий контроль;
- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних і семінарських занять;
- виконання творчих завдань;
- виконанням індивідуальної семестрової роботи (реферати, доповіді тощо).

При усному опитуванні застосовується фронтальне, індивідуальне і комбіноване опитування. Фронтальне опитування проводиться у формі бесіди викладача з групою. При індивідуальному опитуванні зазвичай питання ставиться всій групі і потім викликається для відповіді конкретній студент.

Одним з видів контролю є мультимедійні презентації, які студенти готують самостійно та представляють в процесі проведення семінарських занять.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

У процесі проведення семінарських занять здійснюється поточний контроль, який має на меті перевірку системності, ефективності самостійної роботи студентів.

8. Критерії оцінювання

для семінарських занять з дисципліни «Країнознавство»

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі усного/письмового опитування та виступів студентів із заздалегідь визначених питань. За виступ на семінарському занятті студент може отримати від 0,5 (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого студента) до 2 (розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, тощо) балів.

Написання доповіді або підготовка презентації за темою, яка була задана викладачем, за умови, що доповідь відповідає вимогам щодо її змісту, обсягу та оформлення (наявність обґрунтованого змістом плану роботи, посилання по тексту, номери сторінок, список літератури тощо) може бути оцінене до 1 балу.

Поточний контроль передбачає також написання тестів або письмової самостійної роботи з питань, що розглядались у відповідних темах. На оцінювання роботи вноситься максимум 1 бал.

За наявності ректорської контрольної роботи, яка буде прирівнюватися до поточної контрольної роботи, студент може набрати ще до 10 балів, що включені до поточної успішності.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали за аудиторну та поза аудиторну роботу. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку:

Теоретичне питання 1 – 15 балів

Теоретичне питання 2 – 15 балів

Теоретичне питання 3 – 10 балів

Максимальна кількість набраних балів за вивчення дисципліни становить 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

1-2 питання варіанту:

15 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, грамотно, вільно та аргументовано його викладає, наводить визначення основних понять, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого питання, правильно інтерпретує основні принципи і положення, виявляє знання основної і додаткової літератури з дисципліни;

10-13 балів – здобувач вищої освіти в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та грамотно його викладає, але подекуди недостатньо аргументовано, лише розкриває зміст поставленого питання, використовує лише обов'язкову літературу, демонструє тільки загальне розуміння суті дисципліни;

5-9 бали – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє цілісності засвоєних знань, відповідь має неузгоджений характер, присутні невідповідності у відповіді щодо основного понятійно-категоріального апарату дисципліни, а також граматичні помилки;

1-4 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом фрагментарно та поверхнево, недостатньо розкриває зміст поставлених питань, плутається в об'єкті та предметі дослідження, не володіє термінологією, не знає видатних персоналій, демонструє низьку грамотність.

3 питання варіанту:

10 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, грамотно, вільно та аргументовано його викладає, наводить визначення основних понять, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого питання, правильно інтерпретує основні принципи і положення, виявляє знання основної і додаткової літератури з дисципліни;

7-9 балів – здобувач вищої освіти в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та грамотно його викладає, але подекуди недостатньо аргументовано, лише розкриває зміст поставленого питання, використовує лише обов'язкову літературу, демонструє тільки загальне розуміння суті дисципліни;

4-6 бали – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє цілісності засвоєних знань, відповідь має неузгоджений характер, присутні невідповідності у відповіді щодо основного понятійно-категоріального апарату дисципліни, а також граматичні помилки;

1-3 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом фрагментарно та поверхнево, недостатньо розкриває зміст поставлених питань, плутається в об'єкті та предметі дослідження, не володіє термінологією, не знає видатних персоналій, демонструє низьку грамотність.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік дистанційно на платформі Google Classroom** в дистанційному курсі «Країнознавство».

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота														Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T 14	60	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	4			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Методичне забезпечення

Країнознавство: методичні рекомендації до семінарських занять, самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань (для студентів спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії») / уклад. М. Ю. Онацький, Г. С. Панасенко. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 55 с.

Основна література

1. Алимов Р. Шанхайская организация сотрудничества: глобальный профиль в международных отношениях / Р. Алимов. М.: Весь Мир, 2018. 400 с. 9.
2. Воскресенский А. Д. Практика зарубежного регионоведения и мировой политики: Учебник / А. Д. Воскресенский, В. Я. Белокреницкий, А. А. Байков, А. О. Ермолаев. М. : Издательство "Магистр" ; ООО "Научно-издательский центр ИНФРА-М", 2016. 560 с.
3. Зимогляд В. Я. Регіон у системі міжнародних відносин / В. Я. Зимогляд // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» 2014. № 4 (23).
4. Ігнат'єв П.М. Країни Азії: особливості культури та побуту. Чернівці, 2011. 286 с.
5. Історія європейської інтеграції: фази, результати, досягнення. Політичні виклики для ЄС : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В. А. Мандрагелі, Л. А. Шереметьєвої ; уклад.: К. К. Баранцева, О. І. Пошедін, Л. А. Шереметьєва ; пер. Л. А. Шереметьєвої. К. : НАДУ, 2016. 116 с.
6. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Країнознавство: навч. посібн. К.:Видавничий дім «Кондор», 2018. 264 с.
7. Регіоназнавство /Заг. ред. акад. НАН України Л.В Губерського, В.А. Смолія К.: Київ ун-т., 2014. 642 с.
8. Чумаков, А.Н. Глобализация. Контуры целостного мира. М.: Издательство "Проспект", 2016. 525 с
9. Bailly S..The Region : A basic Concept for understanding local Areas and Global Systems // Cybergeo.-Article 42.- May 2007 [Електронний ресурс]. Режим доступу: : <http://www.cybergeo.eu/index333.html>
10. Keating M. Regions and Regionalism in Europe / M. Keating. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2004. 692 p
11. Laursen F. Chapter 1. Regional Integration: Some Introductory Reflections // Comparative Regional Integration. Europe and Beyond / F. Laursen. Farnham: Ashgate Publishing Limited, 2010. 282 p. 26.
12. Schultz M. Regionalization in a Globalizing World. A Comparative Perspective on Forms, Actors and Processes / M Schultz, F.,Soderbaum, J.Ojendal. L. N. Y.: Zed Books, 2001. P. 250-266.
13. Slocum N. Identity and Regional Integration II Global Politics of Regionalism. Theory and Practice. Ed. by M. Farrell et. oth. / N. Slocum, L. Van Langqrihove. London.: Pluto Press, 2005. P. 137-154.
14. The British political class [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.economist.com/britain/2017/06/10/the-british-politicalclass-is-not-up-to-the-job>
15. Vayrynen R. Regionalism: Old and New // R. Vayrynen / International Studies Review. 2003. Mar. Vol. 5. No. 1. P. 25-51.

Допоміжна література

1. Горицька Г.В. «Арабська весна» в Єгипті: погляд із середини // Зовнішні справи. 2012. №5.
2. Горобець І.В.: Горобець І.В., Мартинов А.Ю. Іранський вузол глобальних протиріч// Зовнішні справи. 2011. №2.
3. Ігнат'єв П.М. Індія і монархії Перської затоки: взаємодоповнюваність інтересів // Зовнішні справи. 2011. №3.
4. Ігнат'єв П.М., Черкас Б. А. Азіатські велетні у боротьбі за вплив на країни Африки//Зовнішні справи. 2012. №2.
5. Кривонос Р.А. Інтеграційні процеси у Європі та Північній Америці: Навчальні матеріали з курсу „Країнознавство Європи та Північної Америки”. К.: ІМВ, 2007. 44 с.
6. Лагутов Ю.Е. Суспільні трансформації в країнах Північної Африки: причини і тенденції // Зовнішні справи. 2011. №4.
7. Лозовицький О.С. Сучасний Схід: демократичний ренесанс чи геополітичний перерозподіл ?/ Зовнішні справи. 2011. № 2.
8. Лоссовський І.Є. Еволюція безпекових концептів у субрегіоні Південно-Східної Азії: малайзійський акцент // Зовнішні справи. 2011. №10, №11-12.
9. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу: навч. посібн. К.: Знання, 2013. 677 с.
10. Політична енциклопедія / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. К.: Парламентське видавництво, 2011. 808 с.
11. Токарева А.Е. Морская проблема Боливи: есть ли выход из тупика?//Латинская Америка. 2012. №1.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Сайти дипломатичних місій пострадянських країн, акредитованих в Україні
2. Сайти наукових видань, які займаються вивченням проблем пострадянських країн.
3. www.meria.idc.il/ journal сайт Інтернет-видання Мерія, матеріали якого присвячені країнам Близького Сходу, Центральної Азії та Закавказзя
4. Центр Україно-Африканских исследований [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://cuar.in.ua/cuar/main.htm>
5. The new Brazil and the changing hemisphere//Americas quarterly. 2011. Spring.Режим доступу до сайту: <http://www.americasquarterly.org/node/2416>.
6. Never before seen in Brazil//Rev.Bras.Polit.In. 2010. Volume 53. Number 2. Режим доступу до сайту: <http://www.scielo.br/pdf/rbpi/v53n2/09.pdf>
7. <http://svit.ukrinform.ua/> Країни світу сайт, присвячений країнам світу на веб-порталі Українського національного інформаційного агентства (Укрінформ)

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно на платформі Google Classroom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформах Google Classroom і Zoom проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість дистанційно на платформі Google Classroom.